

## ➤ FRA PRESIDENTEN

Grensen for å beskytte de arbeidstakerne vi representerer, er eliminert av Spekter.

# Det går ikke over

En lang arbeidskamp kulminerte i slutten av februar, da Rikslønnsnemnda videreførte tariffavtalen uten endringer. Dette er en prinsipiell uenighet om arbeidstakere skal ha innflytelse på arbeidstidsordninger som ligger utenfor lovens grenser. Utfordringen ved prinsipiell uenighet, er at det er vanskelig å møtes på midten. Slik ble det også her.

Leger er en knapphetsressurs i sykehusene. De var det da avtalene ble inngått, og de er det fortsatt. Derfor har Akademikerne avtalt vide unntak fra arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser for legene. Slike avtaler om unntak forutsetter en enighet mellom partene. Vi anerkjenner arbeidsgivers styringsrett innenfor arbeidsmiljøloven og innenfor avtale. Men Spekter har tiltatt seg ensidig tolkingsrett overfor en løpende avtale og har i to hovedoppgjør neglisjert våre betingelser for fornying av disse unntakene. Grensen for å beskytte de arbeidstakerne vi representerer, er eliminert av Spekter.

Uenigheten handler ikke om lønn, som partene raskt ble enige om. Likevel straffes Akademikermedlemmene økonomisk for å ha tatt opp kampen om arbeidstidsbestemmelsene. Rikslønnsnemnda skriver selv at prinsippene om unntak fra arbeidstidsbestemmelsene har aldri tidligere blitt behandlet av nemnda. Det er derfor helt urimelig av nemnda ikke å fastsette lønnsoppgjøret med vanlig virketidspunkt.

Forut for Rikslønnsnemndas kjennelse uttalte Jan Frich, leder ved avdeling for helseledelse og helseøkonomi ved UiO, at Spekter forvalter et «gudestoff» med motivasjon og stå-på-vilje som man kan komme til å skusle bort. Sterk styring kan være forlokkende, men det er ikke klok arbeidsgiverpolitikk. Det er derfor interessant å lese arbeidsminister Anniken Hauglis kommentar til Dagens Næringsliv i november: *Det optimale vil være om man finner forslag til løsninger som partene er enige om. Forslag partene er enige om, er lettere å få igjennom og det skaper mindre konflikt.* Her har vi altså kommet i en situasjon hvor nemnda pålegger unntak fra arbeidsmiljøloven mot den ene partens ønske. Det gir som Haugli påpeker, konflikt, men det gir også en innelåsningseffekt som jeg tviler på var lovgivers intensjon. Har du en gang avtalt unntak fra loven, kommer du aldri ut av det, selv ikke når arbeidsgiver endrer premissene.

I alle festtaler snakkes det om det nye arbeidsmarkedet, rivende medisinsk utvikling og behov for fleksibilitet. Dette vi nå har vært vitne til gir bare mer rigide avtaleparter som leter med lykt og lupe etter fallgruver i avtaleteksten. Der hvor tilliten forsvinner, trer lover, regler og rigiditet inn. Det er ikke slik vi møter framtidens helsevesen. Det kan ikke være dette arbeidsminister Haugli ønsker seg.

For Akademikerne og Legeforeningen fortsetter kampen. Nå forberedes sak til Arbeidsretten om Rikslønnsnemnda hadde myndighet til å videreføre unntakene fra arbeidsmiljøloven på våre vegne. Vi har sterk støtte fra hele arbeidstakersiden, blant mange arbeidslivsforskere og politikere. Nestleder i LO Tor-Arne Solbakken skriver i sin bemerkning til nemnda at reelt kollektivt vern ved fastsetting av arbeidstidsordninger ut over arbeidsmiljølovens grenser, er av avgjørende betydning for norsk arbeidsliv. Vi gir oss aldri.



*M. Hermansen*

**Marit Hermansen**  
marit.hermansen@legeforeningen.no  
president